

A debreceni határozat.

— szept. 15.

Egymásután érkeznek a debreceni szabadelvű párthoz a vidéki szabadelvű pártok határozatai, melyeket a nemzeti követelések mellett hoznak.

A legutóbb említettek sorában tegnap jött meg a *besztercebányai határozat*, mely a következő:

Besztercebánya.

Besztercebánya szab. kir. város választó-polgársága 1903. évi szeptember 13-án tartott gyűlésén határozatilag kimondta:

Besztercebánya szab. kir. és bányaváros választó közönsége fájó érzéssel és hazafias aggodalommal látja a törvényhozás rendes működésének fennakadását, s a magyar alkotmányos szabadsághoz való hagyományos ragaszkodásánál fogva melegen óhajtja, hogy a mostani nehéz válság mielőbbi megnyugtató megoldást találjon. — A jelen körülmények között azonban a kibontakozásnak egyedüli helyes és lehetséges útját abban látja, hogy a magyar nemzetnek a hadseregre vonatkozólag az 1867. évi XII. t.-c.-ben lefektetett jogai végre teljes mértékben érvényesüljenek és végrehajtsanak.

Besztercebánya szab. kir. és bányaváros választó közönsége át van hatva azon meggyőződéstől, hogy a napirenden lévő katonai nemzeti követelések jogosak törvényesek, kivihetők és elodázhatatlanul szükségesek, hogy azok megvalósítása a trón és a nemzet biztonságát, és a hadsereg harc képességét emelik, hogy a magyar faj hegemoniájának fenntartása s így az egységes magyar nemzeti állam kiépítése csak úgy van biztosítva, ha a

vérünkön és pénzünkön fenntartott hadsereg is a magyar kulturának és az alkotmányos törekvéseknek szolgálatába szegődik.

Mindezek megfontolása mellett *Besztercebánya* város választó-közönsége hazafias kötelességének tartja, hogy a főle kitelhető erélyvel, elszántsággal és lelkesedéssel követelje:

1. A közös hadsereg magyar részében a magyar szolgálati és vezényleti nyelvnek záros határidő alatt való behozatalát és ennek már most megfelelő módon törvényhozási uton való biztosítását;

2. A magyar katonai nevelő intézetekben magyar nyelven és magyar szelvényben való oktatást;

3. A közös hadsereg magyar csapatainak a magyar alkotmányra való felkészítését;

4. Kimondását annak, hogy a magyar hadseregnél tiszttekként csak magyar állampolgárok alkalmazhatók, továbbá a külföldön elhelyezett magyar ezredeknek az ország területére, az idegen csapatoknál szolgáló magyar tiszteknek magyar ezredekhez való visszahelyezését;

5. A közös hadsereg magyar részében kizárólagos magyar lobogók, jelvények és címerek alkalmazását;

6. A katonai igazságszolgáltatás terén a magyar nyelvnek, mint tárgyalási nyelvnek a behozatalát.

A választó polgárok gyűlése utasítja az elnökséget, hogy a választóközönség ezen határozatát közölje az országgyűlési képviselőjével Dr. Schmidt József úrral.

Együttal közölje az országos szabadelvűpárt elnökségével, a melynek lobogója alatt a pártnak megalakulása óta

a választóközönség hiven kitarított és reméli, hogy nem lesz oka a jövőben azt a zászlót elhagyni azon kérelemmel, azon várakozásának kifejezésével, hogy a párt ezen a nemzet jogaiért folytatott küzdelem élére álljon.

Végül utasítja az elnökséget, hogy fejezze ki a választóközönség köszönetét a debreceni szabadelvű pártnak e téren tett kezdeményezéséért.

Turesányi Ödön elnök, dr. Dienes Emil, dr. Petrogoli Oszkár, ifj. Jurgyk István jegyzők.

KÖZIGAZGATÁS.

A megyei közigazgatási bizottság ülése.

— szept. 15.

Puky Gyula főispán elnöklete alatt tegnap reggel 9 órakor tartotta meg a vármegye közig. bizottsága a havi ülését.

Az ülésen elnökön kívül jelen voltak: *Rásó Gyula* alispán, *Veszprémy Zoltán* vármegyei főjegyző, *Pénzes Sándor* ár. elnök, *Dr. Czeglédi Mihály* ügyész, *Dr. Lossonezy Almos* m. főorvos, *Faust Elek* pénzügyig., *Csánky Viktor* kir. tanf. *Latinovics Mihály* kir. főmérnök, *Lévay Márton*, *Veszprémy István*, *Dr. Nagy Gábor*, *Farkas Pál*, *Dalmi László*, *Soltész Farkas*, *Padrach Sándor* és *Kovács Gyula*.

Elnöklő főispán az ülést megnyitotta mely után az előadók előterjesztették jelentéseiket, melyből kiemeljük az alábbiakat.

Az alispán jelentése.

A közbiztonság az elmúlt augusztus hónapban a megye területén jó volt s egy esetben sem lett említésre méltón megzavarva.

Tárgyalás alatt 14 fegyelmi ügy van, melyből egyet, *Ferenczy Elek* nyu-

Közös barátunk Aladár.

Irta Frank Zoltán.

Az apja *Krik Aladár*nak — *Krik Vencel* — cseh kertészlegény volt hajdan a főispánéknál, az anyja meg első szobaleány.

Aztán *Vencel* elvette a méltóságos asszony kedvelt *Juciját* és *Juciból* kulcsárné, *Vencelből* kulcsár lett ömáltóságáék nyaraló kastélyában, Májban.

A házasság a katonai szolgálat előtt történt meg, engedélyvel; de már a katonai szolgálat alól nem tudta felmenteni ömáltósága *Krik Vencel*t.

Mikorra meg *Vencel* mint szolgálat vezető őremester haza szabadságotlatott, ömáltósága az igazolványos „altiszt urat” utmesterré tette.

Jól bevált; jobban mint sok más urfi, ki kényyszerűségből veszi a nyakába ezt a kevés értékű titulust!

A familia bár nem illetékesség, de némileg — számba jött.

Még a táblabíróék is elfogadták néha, ha mások — ott nem voltak.

Haj, mert gyakran a konyhán át jobban is, hamarabb is bejut az ember az uri, irányadó és sorsot rendező szalonokba.

Inas jelenti be az embert és sokszor az is festi le ömáltóságáéknál s így nem lehetett mellőzni egészen *Krikéket* sem.

Ömáltóságáék jóakarata, meg nagyon gyakran kell, a kikhez pedig az e fajta nép szolgálatai révén sokszor közelébb van, mint jómagunk, rang műveltség és származásban elsőbbség.

Csinján kell hát banni velök!

Ilyen szerencsés helyzetben lett *Krik Aladár* 12 éves és ha nem olyan rossz tanuló mint a milyen, hát többre is viszi de így helyrehozhatatlanul, de teljesen megbukott a z-i gimnázium III-ik osztályában.

Két évig lődörgött otthon, járt kavicakupacokat átvenni apjával, a megyei utakra.

Tizennégyéves korában boltosinas lett, 18 éves korában segéd és 2 év alatt megunva a dolgot, — városi díjnak.

Akkor valami műkedvelő előadást adott a város intelligenciája, mondjuk az új óvó felszerelése javára.

Egy szerepre nem akadt vállalkozó senki sem akart „*Dummer Hans*” lenni, mindenki hős, intrikus és szerelmes.

Aladár már akkor cilinderben járt, vasalt nadrágban, szavasször-cipővel.

Gyermekkorától szimpatikus arcu és mosolyu fiu volt, s mire díjnak is lett, pompás derékszögű karhajlással tudott köszönni, könyvedén emelve a cilinderkalapot.

Először „hecc” volt a gondolat, de komolylyá vált, mert *Aladár* elfogadta a darab ostoba szerepét.

Öt kielégítő az is, az uri társaság közt a színlapon ha így, de — szerepel! És nagyszerű sikert is aratott; ostoba, buta, nagy sikert...

A táblabíró uraz azt követő vacsorán, a pezsgő s főleg 2 leánya sikeres szereplésének mámoros lázában mint „közös barátunk *Aladár*” köszöntö fel.

Mindenki koccintott vele, még a dolyfős aljegyző is — *Karady Géza* — hivatalból!

Aladár kecsesen hajlongott és mosolygott, és „alak” lett nálunk.

Rövid időn elvette a szép *Bada Lenkét*, a badai közbirtokossági malom molnárjának a leányát.

Lenke a polgári leányiskolában szerzett baráti kört továbbra is megtudta tartani uri leányaink között, mint a meddig az iskolázás tartott.

Igazán fess, elegáns leány volt s olyan olyan maradt asszonynak is *Aladár*val együtt, havi! ? ... 48 koronából.

Némelyek csodálkoztak rajta, de aztán megtoldták képzeletükkel a jövedelmet s badai molnár kacsaí, libái, lisztje és stb. vel, titkos varrogatással a mások számára stb. stb.

Némi mellékjövédelmet is ráfogtak *Aladár*ra, részint a városnál, részint vak-sága árán.

Pedig a tagadhatatlanul kellemes és fess asszonykának csak a kir. közigazgatási helyettes tette néha udvarlását.

galmazott főszolgabíróét a belügyminiszter végleg beszüntetett. A többi fegyelmi ügy folyamatban van.

Az állat egészségügyet illetően az elmúlt hónapban a hasított körmű állatok között némely községben a ragadós száj és körömfájás uralkodott, mely azonban legtöbb helyütt megszűnt s így szept. hónapra az elrendelt vészkerületeket feloldották.

Hajdunánáson új vágóhid épül, egyéb ként pedig az állat egészségügy immár a vármegye területén jó.

A közegészségügy állapota,

Az elmúlt hó mérséke reggel és este enyhe, délben meleg volt. A közegészség valamivel jobb volt a július hónapnál, a betegségek közül ronesoló toroklob és hasi hagymáz fordult leginkább elő, a kanyaró megszűnt, a vörheny nagyon szórványos volt.

Augusztus hónapban a vármegye területén 574 egyén született, 23-an halva születtek, elhalt 443 egyén s így a vármegye augusztus hónapja szaporulata 108 egyén.

Közteher viselés.

A pénzügyigazgató a pénzügyi igazgatás aug. hónapi állapotáról jelenti hogy egyenes adóban befizettetett az elmúlt hónapban 190833 kor. 80 fillér ami a múlt év augusztus havának befizetésével szemben 58578 kor. 23 fillérrel kevesebb.

Fizetési halasztást a kir. pénzügyigazgató saját hatáskörében 2 esetben a pénzügyminiszter felhatalmazása alapján 10 esetben engedélyezett

Időleges házadó mentességet 43 esetben állapított meg a kir. pénzügyigazgatóság.

A közoktatás ügye.

Augusztus hónap tanítási szünet s így a kir. tanfelügyelő múlt hóról leginkább adminisztratív intézkedésekről számolt be segélyezések, fizetési pótlékok, új tantermek és tanítói állások rendszerezéséről, kinevezések és áthelyezésekről számolt be.

de nyilvános helyeken és alkalmakkor esupán mert Aladárék mindenütt ott voltak, hol megjelenni kellett.

De a kis Dr. Bányász szegény gyerekből privát uton lett azzá, — amivé; mellé ügyvédeknel körmölt és szorgalma mellett sok gunyt is kiállott, míg Dr. jurissá törte fel a vasszorgalom és akarát is hozzá.

Igazán ártatlan szórakozás volt az esupánl egy olyan fiúnak, kinek sok volt életén át gondja, dolga, a ki a szép asszonyok csábítási módját meg sem tanulta. Szórakozik esupán ott áll még ő mint a kezdő jogász szokott lenni ezen a téren, — gyakorlás terén!

Es mikor Aladárék a pontos 6 hét után megtették a bemutatkozásukat is bizony mondom, szívesen láttak a csinos, fiatal párocskát, igazán, — a lehető mindenütt.

Aki látta őket párosan az utcán, fényes lack, fekete Ferenc József kabát, hófehér keztyűsen és suhogó selyemben, dehogy hiszi el, hogy a temető táján, egyetlen szobában lakó városi díjnokkal van dolguk.

Abhoz meg aztán nagyon gyakorlott szem kellett, mely a külső, összehangos hantások alatt meglássa a jól eltanult — modort!

A cukrász előtt menet elkapják; vasárnap van, ott van város színe-java husos pitét enni és „Benediktinert“ inni.

Jelenti továbbá, hogy a hajdudorogi és nádudvari iskolához a miniszter 3—3 új tanítót nevezett ki s hogy mindkét áll. iskolához a főispán a gondnokságot már kinevezte.

Előterjeszti továbbá, hogy miniszter a hajduszoboszlói áll. polg. iskolához Dudás Józsefet nevezte ki, hogy továbbá a hajdu dorogi áll. elemi iskola igazgatásával Szepessy Sándor tanítót bizta meg.

Több apróbb folyó ügy elintézése és előterjesztések letárgyalása után ezzel a bizottság ülése déli háromnegyed 12 óra kor véget ért.

× A város küldöttei a drezdai kiállításán. Csak nem rég nyílt meg Drezdában a nagy némettség ezen egyik köz művelődési kiváló középpontjában, a német városok kiállítása. E kiállítás érdekeségén felül nagyon hasznos és tanulságos. Tanulságos pedig azért, mert most oda gyűjtötte a német közigazgatás, város rendezés és szervezés minden eddigi korszerű vívmányát. A város tanácsa éppen ezen okból s főképpen azért, mert az előbb utóbb is megoldandó 16 milliós kölesön utján mi is nagyobb városi szükség átalakítások küszöbén állunk, Vecsey Imre városi főjegyzőt és Aczél Géza városi főmérnököt a kiállítás tanulmányozására kiküldötte. A kiküldöttek tegnap délután utaztak el e célból két hétre Drezdába. Utjukról természetesen emlékirat, vagy jelentés utján majd be is számolnak, de mi hisszük, hogy utjuk főleg hasznossá válik városunk közelgő nagy műveinek létesítésénél, amidőn a drezdai tanulságokat majd tervlegesen is hasznossá teszik, a városnak a kiküldöttek, tanácsuk és utbaigazításaik által.

× Tanácsülés. A város tanácsa tegnap délelőtt fél 10 órától déli fél óráig Kovács József polgármester elnöke alatt rendes tanácsulást tartott, melyen a folyó ügyeken kívül letárgyaltak az ondódi iskolai építkezésekre beérkezett árlejtési zártajánlatok ügyét is.

— Nálunk ez a szokás, — Mindenki sorba keccint vele s közös barátunk urasan, finoman, gond, nélkül mosolyog is, hajlong is és iszik . . .

Nagy felfordulás volt a minap a házamban, eselédváltozás volt.

Az asszony dicséri, úgy étkezés közben hogy ügyes, tiszta és szorgalmas de — iszonyuan eszik.

— Nem győzöm étellel!

— Ugyan, ugyan asszony. ne beszélj más olyat, hiszen jó helyen volt. — Krik Aladáréknál, — azok meg jóformán naponként a „Magyar Király“-ban szoktak vacsorálni; egy olyan elegáns, jól öltözött népnél . . .

— Ugyan ne beszéljen! (Vág belé az asszony) Hiszen éppen ezt koplalta meg állandóan szegény . . .

. . . Ismerem a sárosi, nyitrai svihakokat; kedves, szellemes, nagyzó, uri gyerekek. Ősi név, születésük, sok tradíciók és néveltségük mellett, szívesen elnézi az ember, hogy milyen eszesen dobálóznak azzal, amijük nincs; — a móddal!

Ez a dzscentri svihák.

De néhol elég a vasalt nadrág, fényes cilinder, örök mosoly, néma hajlongás is, ez:

A „bürger svihák.“

Eljen közös barátunk — Aladár!

× Jog és pénzügyi bizottsági ülések.

A város jog és pénzügyi bizottsága a drezdai kiállításán távol lévő Vecsey Imre helyett, Bészler Károly v. tanácsos elnöke alatt e hónap 17. 18. és esetleg 19 én a városháza nagytanácsstermben mindenkor délután 3 óraker ülést tart. Az ülés tárgysorozatát már egybe is állították. A tárgysorozat ügyeinek előadója Vargha Károly v. tb. tanácsos.

Hajléktalanok elszállásolása.

Maholnap itt a tél s egy ilyen nagy város hatóságától minő a mienk is, szinte kötelesség, hogy a téllal járó nyomorok enyhítéséről jóelőre gondoskodják. Most bármilyen dus is egy nagy város, nyomora és szegénye mindig van. — Ezek szem előtt tartása mellett tegnap Oláh Károly v. tanácsos elnöke alatt délután 4 óraker a könyvtár szobában ülésezett egy bizottság, mely a hajléktalanok téli elszállásolási ügyét tárgyalta. A bizottságba hivatalosak voltak a város főkapitánya, helyettese és a kerületi kapitányok is. A bizottság a hajléktalanok elszállásolására e télre a városi istállót hozza javaslatba s jövőre pedig esetleg a népkonyha helyiségeit. Szóba került e célból a Csicsogó nevű koresma is, a mely azonban e célból való felhasználásul el-ejtetett. A bizottság ilyen értelemben határozta el javaslatát a tanácshoz megtenni melylyel a bizottság ülése délután 5 óra kor véget is ért.

× Zoltai Lajos könyve. Zoltai Lajos v. levéltáros Debrecen a török uralom végén címen kitűnő gazdaság történelmi munkát készített el nemrég, mit a magyar gazdaság történelmi szemle hasábjain közre is adott. A kiváló szaklap aztán arra biztatta a már több hasonló művet megírt jeles szerzőt, hogy e művét egyidejűleg könyv alakjában is adja ki. — Mint minden írónak, úgy Zoltainak is több a munkakedve, az ilyen dolgokhoz, mint a pénze, így hát a város tanácsához fordult, kérve a mű kiadásának segélyezését. A tanács meghallgatta a derék írónak az ősök iránti kegyeletre való hivatkozással szóló kérelmét s Ronesik Lajos előterjesztésére a koronázási alap e célra felhasználható összegéből 600 koronát utalt ki Zoltainak műve kiadására. Dicséretes elhatározását a tanács tegnapi ülésében hozta meg. A mű kiadott példányaival a tanács természetesen szabadon rendelkezik s abból maga a szerző is csak néhány tisztelet példányt kap majd.

Agról-ágra.

A kutyaper.

Kutya keltett a házhoz. Kutya keríteni bajos dolog, mert nem igaz ám, hogy kutya kerül csak korpa legyen. Kutya vásár esupán egyszer volt Budán s valószínű, hogy a mostani zárlatos világban újabb kutyavásárt nem hirdet a minisztérium.

Igy a kutyakérdést úgy lehet megoldani, hogy kiballag az ember a sintérhez, akinek egész kutyafalkája van, aztán kiválaszt egyet, megalkudja, haza viszi és rendben van a dolog.

Teszem azt, hogy a kutya nem ugat. Nincs vele mit teketóriázni, hanem rögtön vissza kell vinni a sintérhez, hogy cserélje be. Beeseréli, de a másik sem ugat. — Már pedig a kutyát azért tartja az ember, hogy ugasson!

Siketnéma kutyának nincs jövője, nincs haszna, ergó vissza kell adni a sintérnek. Igen ám, de most már a sintér nem veszi vissza menni kell tehát a kihágási bíróhoz.

Ilyen sorban került oda a napokban egyik polgártársunk, hóna alatt szorongatván a siketnéma kutyát.

— Biró uram, nem ugat.
— Kicsoda? Már mint én?
— Dehogyan is, a kutya! Ketszer kicséréltem de ez sem vált be. Elment a hangja Rómába. — Egy koronát fizettem érte, azt követelem. A kutyát visszaadom.

Felhivattatik a sintér mint alperes.
— Hóci a koronát, nem ugat a kutya.
— Válogatott kutya, ugat veszett mógon.
— Nem ugat, bíró ur. Kérem a koronámat visszaítélni.

— Bizonyítani akarom, hogy ugat.
— Hogyan?
— A felperes nem ért a kutyához, nem tud vele bánni, nem tudja beszédre kaphatni. Ime, itt a bizonyosság.

A sintér a kutyaugatást utánozta. A pör tárgyát képező kutya egyet vakkantott. Hasonló képen tett a felperes is.

A kutya nem vette tudomásul, hallgatott.
— Nem jól ugat a felperes — véleményezte a sintér — ne magyarul ugassék kend, hanem németül. Német kutya ez.

A bíró az ítélőhatal elött tanunak be rendelte a városházai fűtő kutyáját.

A két kutyát szembesítették. Előbb csak morogtak, aztán olyan pokoli ugatást vittek véghez, hogy a bíró alig tudta tőlük kihirdetni az ítéletet, mely szerint a felperes keresetével és kutyájával elutasított.

Szóval a kutyához is érteni kell.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Presbiteri gyűlés. A vasárnapi presbiteri gyűlés tárgysorozatának le nem tárgyalt 11 pontjával csütörtök délután 5 órakor tartandó presbiteri gyűlés fog végezni. A gyűlés — miat rendesen — az egyház tanácstermében lesz.

Lelkészek vizsgálja. Tegnap délután jelentkezett 36 ifju ev. ref. lelkész Kis Aron püspök előtt lelkészvizsgálatra. Az ifju lelkészeket Harsányi Pál szenior vezette, ki maga is most teszi le a vizsgát. Harsányi Pál üdvözölte egy a maga, mint a jelentkezők nevében a püspököt. Kis Aron szép beszédben válaszolt Harsányi üdvözlő beszédére. A jelentkezők közül 20-an első, vagyis káplánvizsgálatot tesznek. Ezek névsora: Bartha György Szentestől, Tóvis Lajos Nagypalád, Imre József Köröstarcsa, Juhász Elek Fábriánháza, Kádár Dániel Hódmezővásárhely, Kovács Károly Hajduhadház, Lengyel Imre Kaba, Nagy Ferenc Hódmezővásárhely, Nyarádi László Békés, Perc István Nagyszalonta, Sélly László Szentimre, Simon Gábor Szentsimon, Szeremley Gyula Debrecen, Szurok Zoltán Nagykeve, Tóth Gyula Balmazújváros, Ujlaki Miklós Nagykároly, Kerekes Gyula Turkeve, Vajó Sándor Nagyvárad, Incédy Márton Szatmár, Tóth András Kántorjánosi. A második, vagyis lelkészi vizsgára jelentkeztek 16-an, névszerint: Palay Aladár Józsefháza, Balogh Gyula Szemlak, Bary Gyula Beregszász, Berecky László Makó, Biró Ferenc Debrecen, Bodor Pál Diószeg, Hagymásy Gyula Hajdunánás, Harsányi Pál szenior Debrecen, Holló József Nagyléta, Kovács László Hódmezővásárhely, Nánásy Lajos Csikágó, Simon Imre segédtanár Debrecen, Szücs László Nagyvárad, Vadon Béla Derecske, Varga Gedeon Nagyvárad, Zöld Mihály Hódmezővásárhely. Ez utóbbiak közül Nánásy Lajost a szokások ellenére azonnal fel is szentelik, hogy már 22én — esküvője után — elutazhasék az új világba és hirdethesse ott az ígét az odaszakadt magyarok között. A vizsgálatok ma reggel 8 órakor kezdődnek és csütörtökön végződnek be.

A kézügyesítő (slöjd) tanfolyam e hónap 23-án veszi kezdetét a kereskedelmi iskola új helyiségében. Ezen iskolai évben a faipar és agyagmunkák tanítanak. E tanfolyamra csak korlátolt számban vesznek fel tanulókat s így a jelentkezőknek érdeklőkben áll minél hamarabb beiratkozni. A mely középiskolai tanulók tehát a tanfolyamon részt óhajtanak venni csütörtöki nap kivételével jelentkezzenek Fábrián Lajos Mór tanár urnál, a kereskedelmi iskola tanári szobájában naponta 4—5 óráig. — Tandíj havi 1 korona, melynek fejében a készített tárgyak a tanulóké maradnak.

A debreceni pincérszakiskolában a beiratások e hó 16. és 19. én, az az szerdán és szombaton délután 3—5 óráig az iskola helyiségében tartatnak meg. — Tanköteles minden tanonc. Az először beiratkozók születési bizonyítványukat (keresztlevelet), utolsó iskolai és újraol-tási bizonyítványukat kötelesek bemutatni. Az igazgatóság felkéri az illető főnök urakat, hogy tanoncaikat e két nap valamelyikén küldjék beiratkozni.

Beiratkozás a kollégiumban. Az ev. ref. theológiára és jogakadémiára való beiratkozásokat meghosszabbították e hó nap 16. déli 12 óráig. Az eddigi kimutatások szerint 30 új theologusa és 114 új jogásza van az akadémiának. Valamint tavaly, ugy az idén is a debreceni ev. ref. theológiának van legtöbb hallgatója.

H I R E K.

Napló.

Iparszemle nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Nőegyleti szövő ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Szept. 15. Menházvezetőnői vizsga az Eötvösutca óvodában délelőtt 10 órakor.

Szept. 17. Jog és pénzügyi bizottság ülése a városházán délután 3 órakor.

Szept. 17. Hentesek értekezlete Törőnél délután 5 órakor.

Szept. 19. Függetlenségi kör Kossuth lakomája Törőnél.

Szept. 19. Megyei számonkérőszék ülése.

Szept. 20. Kossuth dalkör dalestétye a Bikában.

Szept. 20. Lódijazás Hajduböszörményben.

Szept. 21. Megyei közgyűlés.

Szept. 27. A közraktár ülése a városházán délelőtt 10 órakor.

* A Csokonai kör kassai kirándulása.

A Csokonai kör kassai kirándulása már teljesen elő van készítve. A kiránduló társaság Géresi Kálmán, a Csokonai kör elnöke vezetése alatt szombaton délután 4 órakor indul, Sátoraljauhelyen vacsorál, 11 órakor érkezik Kassára, a hol azonnal a kijelölt éjjeli szállásra megy. A vasárnapot egészen a kiállításnak és Kassa nevezetességének fogják szentelni, a kalauzolásban a kiállítási bizottság és a kassai Kazinczy kör állnak majd a debreceni vendégeknek rendelkezésére, a kiknek szives fogadtatásán Révész Kálmán kassai esperes, Debrecennek tudós fia, buzgólkodik leginkább. A kirándulásban való részvételre jelentkezhetni csütörtök délig Kardos Albertnél, a Csokonai kör titkárnál.

* **Bucsusok hazajövele.** Tegnap este 6 órakor érkeztek vissza a dr. Wolafka Náador püspök vezetése alatt pénteken hajnalban Mária Pécsra indult bucsusok. A bucsusok elé a sámsoni utra nagy processió ment. Megérkezés után litánia volt a róm. kath. templomban. A vidéki bucsusok egyrésze ma megy haza.

* **Jönnek a huszárok!** Megharsan a trombita, lóra kell ülni! Tudniillik ez történik majd rövidesen valamelyik délvidéki helyen 7-es es. és kir. huszárral, kik azután e hónap 18-án porosan, de egészségben és jókedvvel érkeznek meg újból ugy déli harangszóra városunkba az ősi király gyakorlatokról, ahol is ez ideig a király és a haza nevében izzadtak a Délvidéken.

* **Katonai szemlék.** Itt az ősz a katonai szemlék elmaradhatatlan ideje. A népfelkelők ez idei szemléjének idejét már e napokban adtuk hírül, most a város területén tartózkodó es. és kir. minden fegyvernembeli tartalékos és póttartalékos és honvéd katonai szemléjének idejét adjuk mi tudtul. E szerint a cs. és kir. minden rendű tartalékos és póttartalékos katona szemléje ez idén október hónap 12. 13. 14. 17 és 19-ik napjain mindenkor reggeli 7 órakor a Pavillon kaszárnyában, a pótszemle pedig ugyanott és ugyanazon időben október hónap 30 és 31-ik napján. A város területén tartózkodó összes tartalékos és póttartalékos honvéd szemléje pedig szintén reggeli 7 órakor a péterfia utcai honvéd kaszárnyában október hónap 24. 26. 27. 28-án lesz, míg a pótszemléjük november hó 13 és 14-ik napján. Jegyezze meg hát magának minden hadfi mert ebbeli mulasztásért katonáéknál bizony kijár ám a duci!

* **Jogász élet.** A jogászok és theologusok alapvizsgálja véget ért. Megkönnyebbülve járnak kelnek főiskolánk derék polgárai azzal a boldogító tudattal, hogy sikerült a vizsga. A kiknek pedig nem sikerült, azok azzal nyugtatják meg magukat, hogy hála Istennek, jó, hogy csak egyből buktam. A tudós tanár urak is izzadó homlokkal állanak fel a bizottság asztala mellől és bizony nem tudjuk meg mondani, kinek volt keservesebb munka a vizsga, a jelöltnek e vagy a tanár uraknak, ebben a nyárinál is forróbb hőségben?

Ezután a nagy munka után azokban nem térnek pihenni sem a tanárok, sem az ifjuság. A tanár urak u. i. ismét megkezdik az oktatás nagy munkáját, az ifjak pedig a tanulás mellett legelőször is s főiskola kebelében létező egyesületek és azok tisztikarának megalakításával vannak elfoglalva. Az erre vonatkozó dolgok megbeszélése végett az *Ozory* — *Pálur* párt tegnap este tartotta a Dréherben értekezletét. Az értekezlet megnyitása után, melyet *Pirkler* Ernő 4 jh. tartott — *Pálur* Miklós könyvtárnok jelölt mondott tartalmas szép programbeszédet, melyben kifejtette azokat az ujitási törekvéseket, melyek az ő megválasztása esetén megvalósulunk. Utána ifj. *Ozory* István, mint az *Ozory* párt megteremtője,

az ifjuság lelkes halljuk Ozoryt kiáltására, állott fel s mondott tartalmas, szép beszédet. Kifejtette az ő általa létesített Joghallgatók Körének megvalósítására célzott tevékenység okát. — Szüksége van, úgy mond, a jogászságnak is és a hittauhallgatóknak is külön körre a melyben legkellemesebben otthon találhassák magukat. Most még ilyen nincs. De itt az alapja a mi munkánkban. Mi a megvalósítással küzködve, annak előnyeit csak úgy élvezhetjük maj minél hamarabb, ha az ifjuság közt béke honol. Ha közös Körben volnánk a theologusokkal, annak örökös torzalkodás lenne a vége, mert hisz az ő szokásaik, élet módjuk, igényeik nem egyezők a jogászokéval.

Lelkes taps és hatalmas éljen követte a szeretett pártvezér és jogász elnökjelölt velős szavait. Szép beszédeket mondtak még Kiss Albert th., Szabó Gyula jh., Benes Kálmán jh., Scholtz Elemér végzett jogász, Hódy Béla, Kiss Pál és Jung Károly joghallgatók. Javában folyt a komoly tárgyalás, a mikor egyszer csak az egyik beszéd végén Kiss Béla zene kara rázendített. Ettől aztán kitört az aranyifjuság jókedve és megeredtek a szebbnél szebb magyar nóták. Épen a Hej fosztóka, kukorica fosztóka nótája járt, a mikor a gondolataiba elmerült jelölt arca egyszer csak kiderült. Valami észbe juthatott. Vagy valaki.

A többinek is hol az egyik, hol a másik nótánál virradt ki vagy mult el a jó kedve. Így folyt a mulatás magyarosan, diákosan, míg csak a hajnal fel nem oszlatta a pártértekezletet.

* **Diákok a Rákóczi kiállításon.** Az ev. ref. főiskola gimnáziumának tanulói e héten négy tanárjuk vezetésével mellett meglátogatják mintegy ötvenen a kassai Rákóczi kiállítást. Mint értesülünk, a debreceni felső kereskedelmi növendékei is elmenek a kiállításra.

* **A szabó szaktanfolyam bezárása.** A szabó szaktanfolyamot pénteken, szept. 18-án d. e. 9 órákor fogják ünnepélyesen bezárni. Ez az ünnepies záró ünnep egyúttal kiállítás is, melyen mindazt együtt láthatják a meghívottak, a mi a szaktanfolyam ügykörébe vág. A szaktanfolyamot egyébaránt állandó érdeklődéssel kísérték és gyakran látogatták a szakkörök és illetékes hatóságok.

* **Halálozás.** Gergely Antal nyugalmazott városi adópénztárnok életének 69 ik évében városunkban elhunyt. — Temetése ma délután 5 órákor lesz a Kazinczy utcai 4 ik számú gyászszobából a Szent Anna utcai róm. kath. temetőbe. Az engesztelő sz. mise áldozatot az elhunyt lelkiüdvéért holnap reggel 9 órákor fogják a róm. kath. egyházban bemutatni.

* **Öngyilkos fiatal leány.** Megirtuk tegnap Thalviser Alajos vasúti hivatalnok Izabella nevű leányának öngyilkosságát. A szerencsétlen, mélyen sujtott család ma temeti a róm. kath. szertartás szerint a boldogtalan véget ért fiatal leányt, akit szülein kívül öt testvére gyászol. Mint illetékes helyről értesülünk, Thalviser Izabella nem volt eseléd, Udvarhelyi Géza házában s a szülőket és testvéreket egyáltalán nem érheti vád a gyermek leány öngyilkossága miatt.

* **Új szabászati szaktanfolyam.** Az ipartestület közbenjárására és kérésére a kereskedelmi miniszter Debrecenben a szabóságok részére szabászati segéd-szaktanfolyamot létesít, mely a jövő héten fog megnyitni. Ez az első eset, hogy ilyen tanfolyam nyílik segédok részére is; eddig csupán a mestereknek rendeztek szaktanfolyamokat. A szabóságok kedden, szerdán és csütörtökön jelentkezhetnek erre a tanfolyamra s a jelentkezők csütörtökön este az ipartestület dísztermében gyűlnek össze, a hol a szaktanító ellátja őket a szükséges felvilágosításokkal. A felvételnél előnyben részesülnek azok a szabóságok, akik Debrecenben állandóan megtelepedtek.

* **Törvényszéki boncolás.** Tegnap a közpórházban törvényszéki boncolás volt. Dr. Izsó és dr. Láng Sándor törvényszéki orvosok felügyelete alatt boncolták fel D. Nagy Erzsébet holttestét. Az orvosok a boncolás folyamán megállapították, hogy a halált mérgezés okozta, mert a kórházi orvosok ugyan teljesen kimosták annak idején a leány beleit, de a labdacokban levő higany a belek lika csain áthatott s a szegény leányt öt napi szenvedés után megölte. Az öngyilkos leányt ma temetik a közpórház halottaskamráhájából.

* **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Berki Benjámín ev. ref. 2 éves, Farkas Bálintné ev. ref. 51 éves, Péntes Róza ev. ref. 17 napos, Rác Györgyné ev. ref. 43 éves, Pikó Józsefné ev. ref. 88 éves, B. Nagy Erzsébet ev. ref. 18 éves, Kis Bálintné ev. ref. 62 é. Gergely Antal róm. kath. 15 éves, Varga Ferenc ev. ref. 23 hónapos.

* **Verekedő inas.** Tegnap délután a Pásti utca 5. számú ház előtt Knöpfler Mária egy léccel alaposan helyben hagyta Varga Józsefet, Klein Abrahám asztalos inasát. Varga az ütések alatt összeesett s egy rendőr talyigán vitte dr. Balkányi Emilhez, ki vizsgálat után a közpórházba szállíttatta, hol bizony hosszabb ideig fogja az ágyat nyomni. Knöpfler Mária ellen folyik a vizsgálat.

* **Peres, végrehajtási s hagyatéki ügyekben** úgy okiratok felvételében jártas 32 éves, nőlen, előbb jegyzői irodákban működött, most Debrecenben megtelepedni akaró művelt egyén ügyvédnél vagy közjegyzőnél alkalmazást keres szerény igények mellett. Hivatalos órákon kívül elvállalja gimnasialis tanulók oktatását, ad correpetíciót a német és latin nyelvben, kezdőknek francia s angol leckéket csekély díjjért. Magkereséseket „Szorgalmas” címmel elfogad a kiadóhivatal.

* **Különös órák.** A világ legkülönösebb álló óráinak egyike kétségtelenül az, melyet egy nemrég elhalt gazdag angol urinő birtokában találtak. Az óra szerkezetét ugyanis egy halva született gyermek dusan zománczott és aranyozott koponyája rejti magában. Az elhunyt lady barátai ismerik a különös óratok történetét is, mely elég romantikus. A négy centiméter átmérőjű számlap a koponya homlok részébe van beeresztve és aranykeretében 28 gyémánt fénylik. A mutatók apró rubintokból állanak és szakértők állítása szerint a koponyára testvérek közt is megér 20,000 koronát. — Még különösebb az a kis karperec óra, melyet egy gazdag lord leánya kapott vőlegényétől, azon a napon, mely esküvőjét közvetlenül megelőzte. Maga a kis aranyóra szép munka, de egyébként nem olyan, mint amilyent akárhány ékszerésznél is kapni nem lehetne. Az órán

az elegáns bőrkarperec nevezetes, amely tartja, mert ez egy afrikai törzsfő bőréből készült. — Alighanem a világ legkisebb órája az, melyet egy londoni nagykereskedő a gyűrűjében hord. A kereskedő egy vasuti szerencsétlenség alkalmával elvesztette a középső ujját, de hogy a keze csonka, azt most senkinek látja, mert a levágott ujj helyén művészileg utánczott mesterséges ujj van, melyet a megmaradt csonkkal széles aranygyűrű tart össze. A gyűrűbe napi órát foglaltatott.

* **Rövid hírek.** Apai szív. Varga Pál tényőfalusi (Győr vm.) lakos a feletti bánatában, hogy idegenbe szakadt lányai a községbeli bucsun megjelentek, de szüleiket nem látogatták meg, öngyilkos lett. — *Leugrott a vonatról* Kun Miklós nickifalvi lakos, de a kerékek alá került, amelyek agyonzúzták. — *Egy pernyi zongorázás.* A zongorázó egy perc alatt 1500 jelet vesz szemügyre és 2000 mozdulatot tesz. — *Magyar lovak a Balkánon.* A török és a bolgár hadsereg részére 1000—1000 lovat vásárolnak Bácskában. — *Hercegi cselekedet.* Esterházy Miklós herceg Schneider Katalin kismartoni asszony 800 kor. értékű ingatlanát 9 kor. 44 fill. adósságért elárvereztette. — *Anyagyilkos.* Vostyinár Juon 52 éves csősz szombaton agyonlőtte anyját a 70 éves özv. Vostyinárné sikulai (Arad vm.) lakost. — *Gyilkos medve.* Gyurgye Gábor belényesi juhászlegényt miközben a nyáját őrizte, egy medve úgy összemarta, hogy halálán van. — *Ezredes és kutnyamosó.* Józsa Gábor miskolci honvéd alezredes úgy összeverte szolgáját, hogy vérrel borítva eszméletlenül esett össze.

* **Felhívás.** Nagyérdemű közönség! Rendkívüli áldozatok árán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a nagy közönségnek egy kitűnő első orvosi tekintélyek által ajánlott ásványvizet jutányos áron, közvetlen a fogyasztó közönséghez juttathassak, tekintve, hogy a külföldi ásványvizek dacára, hogy semmivel se jobbak mint az általam forgalomba hozott természetes ásványvizem, mely avas ujfalusi Oroszlán savanyu víz ismeretes, az árban oly lényeges különbség van, hogy minden szegény ember is, kinek ásványvizet kell egészségi szempontból használni könnyen hozzá juthat a meny nyiben üvegenként 12 fillér az ára, és ványvizem égvényes savanyu gyógyvíz. borban helyettesíti a Giesshübl, Billini, Krondorfi, Preblau, Radeini és Vichi külföldi gyógyvizeket és kiváló hatásu a légző és emésztő szervek, gyomor és hughyólyag egy a megrögzött broucheialis hurutos bántalmaknál, továbbá máj és vesebajok ellen kitűnő élvezeti és üdítő viz. Az avas ujfalusi Oroszlán savanyu viz kizárólag a Schwartz féle dohánytözsdeben Piac utca 29. a városházával szemben kapható. Kiváló tisztelettel Massa István az avas ujfalusi Oroszlán forrás tulajdonosa.

* **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk, hogy színehagyott avagy elpiszkolódott ruhákat olcsó árak mellett Konez Józsefnél festessék és tisztítassák. Fűzlet Batthányi u. 2. sz. a. Műhely vár u. 7. sz. zenede során.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rác Károly zenekara játszik.

A válság.

Saját tudósítónktól.

Budapest, szept. 14.

A politikai helyzetben sem ma, sem tegnap újabb fordulat be nem következett, de ez most nemis volt várható. — Feltétlenül megbízható forrásból kaptuk azonban ma azt az értesülésünket, hogy a király még ebben a hónapban visszajő Budapeste a válság elintézése céljából és ha ez Miklós cár Bécsbe jöveteléig meg nem történhetnék, úgy már október elején újból visszajő és mindaddig Budapesten marad, a míg az új kormány meg nem alakul.

A mai nap eseménye az, hogy Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke ma reggel Budapestre jött. Rövid ideig a képviselőházban időzött és azután a városba ment. Arról értesülünk, hogy Apponyi ezuttal maga keresi fel politikai barátait. Közöttük Wekerlét is, mert a képviselőházban, a hol minden nála tett látogatást bőséges és nem egyszerű a válságnak meg nem felelő kommentárok kal kísérték, nem akart látogatásokat fogadni.

Apponyi még a délutáni órákban visszautazott Eberhardra. A függetlenségi pártiak most erősen foglalkoznak a képviselőház összehívásának a dolgával. — Rakovszky izgatása és a néppártnak megígért támogatása újabb kedvet keltett a ház összehívására.

Mégis Kossuth Ferenc nélkül semmit sem cselekszenek. A párt elnöke, holnapra helyezte kilátásba a visszajövetelét, de lehet hogy csak szerdán érkezik meg és a párt akkor fog állást foglalni ebben a kérdésben. A képviselőházat különben azért akarják most összehívni, hogy a pártok ott érintkezzenek a kibontakozás ügyében.

*

II. Vilmos és a nemzeti követelések. Érdekes és figyelemreméltó politikai hírkering a főváros előkelő politikai köreiből. Az a vélemény tartja ugyanis magát, hogy II. Vilmos német császár mostani bécsi látogatásának irányadó hatása lesz a magyar politikai válságra.

A császár csak azért utazik Bécsbe — hogy a királylyal a magyar katonai kívánságok kérdéséről tárgyaljon. A baranyamegyei vadászat részint ürügy, részint pedig ok arra, hogy a császárnak alkalma legyen megismerkedni a magyar nép hangulatával. A császár ugyanis Németország külpolitikájára való szempontokból fontosnak tartja, hogy a magyar politikában tartó válság véget érjen. A megoldás tekintetében pedig jelentős a német politikára nézvést, hogy a monarchia ereje ne gyöngüljön. II. Vilmos vélemény szerint Közép-Európa politikai békéjének sulya igen nagy mértékben Magyarországon fekszik.

II. Vilmos — berlini jelentések sze

rint Bülow kancellárral és Szögyén-Márich László nagykövettel tárgyalt a magyar katonai követelések tárgyában. A tárgyalások arra az eredményre vezettek, hogy a magyar-osztrák monarchia haderejének csak növelése volna a magyar nemzeti követelések teljesítése. — A császár, ugyanezen forrás szerint, ismételten hangsúlyozta azon álláspontját, hogy a hadsereg ereje a nemzeti erő és lelkesedés.

Ez vitte győzelemre Németországot Franciaország ellen és ennek hiánya leg nagyobb gyöngesége a mai közös hadseregnek. A válság történetében nagy szerepet játszó politikai véleményét közöljük e tekintetben akkor, amikor kifejezt adunk annak, hogy a magyar politikai helyzet végleges megoldása attól függ, hogy a császárnak eme jelentős kijelentései való-e. Mivel ezekhez, is merte II. Vilmos ilyen kérdésekben már többször nyilvánult véleményét, kevés kétség fér, nagy a reménység az iránt, hogy II. Vilmos ajánlani fogja I. Ferenc József királynak a nemzeti kívánságok teljesítését. Kétségtelen dolog, hogy ennek a kifejezetten jelentős véleménynek a politikai válság megoldására döntő hatása lesz.

Katonák lázongása:

Távirati tudósítás.

Sopronban a katonák tüntettek és lázongtak a hadügyminiszteri rendelet ellen.

Irtóztató következményei lehetnek ennek a szerencsétlen állapotnak. Egy ezredes nemrég úgy hirdette ki a katonák bentartását, hogy ez a függetlenségi párt viselkedése miatt történik. Tehát a legvakmerőbben politikát vitt be a hadseregbe s lázított a magyar alkotmányos jog ellen.

Most pedig ime Sopronban az elke seredés lázba borította a katonaságot. Hová fog ez vezetni? Kétségbeejtő, hogy a katonák fegyvert ragadnak és megbontják a katonai fegyelmet és megtagadják az engedelmséget. Ime ez a gyűlöletese annak a halogató hallgatásnak, aminek a taktikázó tétlenségnek, hogy nagy szabadelvűpártunk, a képviselőház nagy többsége nyiltan nem foglalt állást, nem vette kezébe a válság intézését és nem oldotta meg már hónapokkal ezelőtt azt a kérdést, mely ma az egész országot izgatja s holnap talán lángba borítja. Bécsben Lueger vakmerően megtámadja a magyar nemzetet, katonáink politizálnak és mi türünk és hallgatunk!

*

A sopronyi eseményről tudósítónk távirati híradása a következő:

Sopron, szept. 14. A tegnapi négyülési hatása következtében a diákok és a katonák tüntettek a hadügyminiszteri rendelet ellen. A katonák bajonettekkel megfutamtították a rendőrséget, a katonai parancsnokok ablakait beverték.

Esztl rendőrtiszt mellének négy baka szegezte oldalfegyverét. Eszt revolvert rántott, de löni nem mert, mivel a tömeg megrohanta. A nép és a katonaság Abcug Héderváry! Nem szolgálunk! kiáltásokkal végig vonult az utcákon, Spieder vezérőrnagy és Fischer százados ablakai beverték. Husz katonát elfogtak. A lázongás ismétlődésétől tartanak. Az összes katonaság forrong.

E G Y L E T.

Választmányi ülés. A tisztviselők köre tegnap este Oláh Károly elnöke alatt saját helyiségében választmányi ülést tartott. Az ülésben a választmány a felmerült folyó ügyeket intézte el.

MULATSÁG.

Szüreti multság. Szabó Miklós tánca nitó f. hónap 20-án, vasárnap este a Margit fürdő tánctermében szüreti multságot rendez, melyen a legcsinosabb magyar ruhás leány és legény jutalomban része sül. Aznapi délután 4 órakor a magyar ruhás leányokat és legényeket lefőnyképezik. A multságára a belépti díj 1 korona 20 fillér. Kezdeté 7 órakor.

S Z I N H Á Z.

Műsor.

Megnyitőelőadás október 1-én.

Okt. 1. csütörtök A titok, vigjáték.

Okt. 2. péntek A titok, vigjáték.

Okt. 3. szombat A titok, vigjáték.

— (A szintársulat érkezése. A debreceni szintársulat szeptember 30-án este még M. Szigeten játszik. Másnap október elsején reggel 5 óra 40 perckor indul a társulat Debrecenbe, hová délben érkezik meg. Este már előadás lesz a debreceni színházban.

— (Az első előadás. A színházi évad október elsején kezdődik. Október 1-én csütörtökön este fél 8 órakor lesz az első előadás, a mikor a Nemzeti Színház műsorából a Titok című vigjátékot mutatják be. A Titok háromszor egymásután október 1., 2. és 3-án kerül színre.

— (A drótos tót.) Lehár gyönyörű zenéjű daljátéka A drótos tót, mely a Magyar Színházban eddig 75 előadást ért meg és rohamosan közeledik a 100 adik előadás felé, Máramaros-Szigeten is rendkívül nagy sikert aratott. A debreceni szintársulat énekes személyzete szombaton mutatta be a kitűnő darabot és a zsufolt ház egész este ki nem fogyott a tüntető tapsból és jóízű kacagásból. Másnap a siker szintén óriási volt. Ugy látszik a debreceni évad egyik diadalos eseménye lesz a Drótos tót.

— (Utolsó műsor M.-Szigeten. A debreceni szintársulat még két hétig játszik M.-Szigeten. Az utolsó két hét műsora a következő: kedd szept. 15. A bor, falusi történet, szerda szept. 16. Ninis énekes bohózat, csütörtök szept. 17. Ninis, péntek szept. 18. A drótos tót daljáték, szombat szept. 19. A szombato-

sok szomorujáték, vasárnap szept. 20. d. u. Sulamit zsidó daljáték, este Flórika szerelme népszimű, hétfő szept. 21. Csongor és Tünde regés játék, kedd szept. 22. A minta férj bohózat, szerda szept. 23. Kazanova daljáték, csütörtök szept. 24. Kazanova pénteken szept. 25. Otthello szomorujáték, szombaton szept. 26. Trilby szimű, vasárnap szept. 27. d. u. Bob herceg daljáték, este Arendás zsidó népszimű, hétfő szept. 28. Mongodin ur bohózat, kedd szept. 29. A nagyzás hóhortja bohózat, szerda szept. 30. utolsó előadás: Szép Heléna, daljáték.

TAVIRATOR.

Lueger Magyarország ellen.

Bécs, szept. 14. Az alsó ausztriai tartománygyűlés mai ülésén Lueger sürgősségi indítványt nyújtott be a harmadéves katonák bentartása ellen, — továbbá kérte a reichsrath sürgős össze hívását. Beszédében Lueger heves támadást, gvüldölettől izzó kirohanást intézett Magyarország ellen.

Vilmos császár vadászata.

Mohács, szept. 14. Vilmos császár ma tizennégyes agancsost és egy őzbakot lőtt. Ebédhez ugyanazok voltak hivatalosak, mint tegnap. Holnap sasvadászat lesz.

Gabona tőzsde.

Budapest, szeptember 14. Buzakinálát jó vételkedv élénk. Nyugodt irányzat mellett 70,000 métermázsza került forgalomba változatlanul tartott áron. Egyébb gabonanemek változatlanok. Idő szép,

Buza októberre	7.51-52
„ novembere	7.74-75
Rozs október	6.23-24
„ októberre	6.50-51
Zab októberre	5.50-51
„ novembere	5.74-75

Regénycsarnok.

A tejtestvér.

Harmadik rész.

(Folytatás.)

A barackfák rózsaszínű virágszirmai összevegyültek a cseresznye- és körték fehér virággal. A nagy fekete eperfa sűrűsödő lombja árnyékot vetett már az ebédterem üvegajtájának küszöbére, melynek nyitott ajtószármnyain poháresengés, tányérsörömpölés és vidám hangok zsongása hallatszott ki a kertbe, hírül adva, hogy az ódon hajlék hajdani lakói visszatértek.

Germain és Joél csakugyan ott telepedtek le újra december óta. Savinien elutazása után a villottai lakás, a mely már Gabriella halála óta nagyon üresnek tetszett, végtelen szomorú benyomást tett a lelkükre. Különben sem volt semmi okuk arra, hogy tovább is lakjanak miután Savinien befejezte középiskolai tanulmányait.

Joél épen türehetetlennek találta a városi életet; Germain ugyan, a ki még mindig szerelmes volt a csábító La Neu velle asszonyba, jobban szeretett volna ott maradni, de félt apja haragjától és a világ megszólásától. Így hát savanyu

arceal ráfanyalodott hogy alávesse magát az örog Luéssart határozott akaratának és visszaköltözködjék őseinek kas télyába, csak hogy azzal kárpótolta magát hogy minden második héten a városban töltötte a szombatot, meg a vasárnapot. Joél nem szívesen látta ezt; mégis szemet hunyt fia szerelmi kalandjára és nagy örömmel vette fel ismét falusi szokássit. Lóháton bejárta a vidéket, vadászott az erdőben s hajdani pajtásaival együtt mulatott. A Malpertius kastély zajos vendégszeretettől viszhangzott újra, mint hajdanában. Villemier doktor szívesen ott maradt ebédre, valahányszor arra felé vetődött beteglátogatási körútjában és a plébános mint régente, most is minden vasárnap Louéssarték vendége volt.

Ezen az áprilisi husvét hétfőn a család törzsvendégei mind összegyűltek a földszintes nagy ebédlőteremben. Azon a vidéken ugyanis a husvét hétfője mindig nagy ünnep számba megy. Ha szép az idő, a városok és falvak lakossága kárpótolja magát a hosszú tél szobafogságáért és kirándul az újra kizöldült mezőkre. (Folyt. köv.)

Több rendbeli érmekkel kitüntetve!

Alapított 1875. évben.

Egyedüli butorgyár Debrecenben.

SCHVARGZ VILMOS

cs. és kir. udvari butorgyáros és a legujabb szabadalm. szott asztalok gyártója.

Üzlethelyiség: Piac-u. 71.

Gyártelep: Szalka-u. 5.

Teljes lakberendezések állandó kiállításon. — Egyszerű, de kitűnő minőségű, saját készítményű butorok, a legfényesebb kivitelig, legolcsóbb árban.

Költségvetések, rajzok, mintákkal készséggel, díjmentesen szolgálok.

12032|1903.

Arverési hirdetés.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező és a debreceni 6620 sz. tjkvben 5680|1.30. hrsz. a. foglalt 1118 □-öl kiterjedésű Séta kerti föld, a törvényhatósági bizottság nak kormányhatósági jóváhagyást is nyert 1316911.—1903 sz határozatához képest 6720 koronán kezdődő kikiáltási ár mellett f évi szeptember hó 30 án d. e. 9 órakor a város háza kis tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen el fog adni.

Arverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát az árverést vezető bizottság kezéhez kész pénzben vagy elfogadható értékben letenni.

AZ árverési feltételek, a városi számvevőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1903 szeptember 10.

A városi tanács.

Arverési hirdetés.

Az alulírott m. kir. ellenörködő erdőgondnokság részéről közhírré tétetik, hogy a diósgyőri ujhutai, moesolyási és parasznai m. kir. erdőgondnokságok területén a f. évben gyakorolható makoltatási és őszi legeltetési jog 1903 évi szeptember hó 24 én d. e. 10 órakor a diósgyőri m. kir. erdőgondnokság hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli árverés és írásbeli verseny útján fog a legtöbbet ígérőnek bérbe adni.

Szabályszerűen szerkesztett és a kikiáltási ár 10 százalékának megfelelő bánat pénzzel ellátott írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverez bizottságnál benyújthatók.

Utó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a becslési kimutatások, a diósgyőri, ujhutai moesolyási és parasznai m. kir. erdőgondnokságoknál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Diósgyőrt, 1903. évi szept. hó 11.

M. kir. ellenörködő erdőgondnokság.

Szöllő értesítés.

Kardos László séta-kerti szőlő telepéről naponta friss szedésű

csemege és passatuti

most már teljesen érett

szőlőárultatik

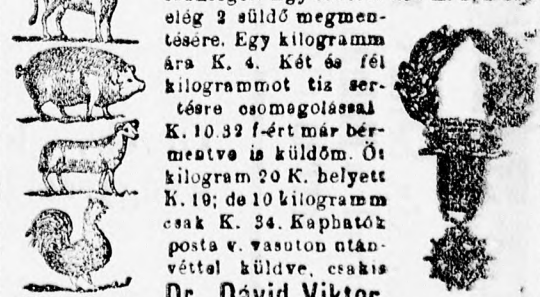
a piacon városháza sarkán Tóth Gyula vaskereskedése előtt.

Férjem uram sem ellenzi

David Gyula, észéki gyógyszer, szépitőszereit használja. Szept. és márc. arcfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 70 f., K. 1.30, 2.20, makacs arcfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-pasatám kőcsögyje K. 3 és 5. Arverésű fekete pont alakú miteszerek egyedül használtója a juvenil, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Detergon különbe porszappannal kell mosni K. 1, 2, 3. Örömet szerzek szételők hajtással az öszülőknek, próbadíveg K. 2, 4 és 5.

ANTEGRIN. Háziállatok öv-és gyógyposztja. Minden gonddal és kérdésködések nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrinot kell, a mint bágyadták, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krajczárba,

melylyel nagy kárt elhárítanak azok, a kik óvszerképen és étvágygerjesztőül hété-korba adva hirtelen is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a döggöt megszüntetni 10-15-20 kilogramm szükséges. Egy tekeres ára K. 3, mely elég 2 süldő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre oszmagolással K. 10.32 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogram 20 K. helyett K. 10; de 10 kilogramm csak K. 34. Kaphatók posta v. vasúton utánvétellel küldve, csakis

Törv. védve. Dr. Dávid Viktor. Gyógyszerész-tudor, a m. kir. természettudományi társaság rendes tagja. Szent István király gyógyszerárában, ESZÉK, cs. kir.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arcszépítő kenőcs.

- * Harmat-Crème a legjobb arcszépítő s kézbőr-apoló kenőcs, mely üdív, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
  - * Harmat-Crème sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
  - * Harmat-Crème nappal is használható, miután nem száraz s a poudert jól állja.
  - * Harmat-Crème nem teszi fényessé az arcot s fehériti a bőrt.
  - * Harmat-Crème kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s miteserek (bőr-akák) elmulasztására, napégette s szélkifujt arcznál, s kéznél.
  - * Harmat-Crème teljesen zsírtalan, habszerű, jó illatu arcszépítő egy tégelyének ára egy korona.
  - * Harmat Szappan, mely a Crème hatását fokozza, csomagként 35 kr.
- Értékár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-szerésznél Debreczenben.

Keil-lakk

legkittünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos és Társa cégénél
Debreczenben.

Eladó ház.

Morgó és Meszena utcai ház 3500 forint bankteherrel rögtön eladó.

November elsejétől udvari lakás 4 szoba stb. II. emelet kiadó.

Ertekezhetni:

RANUNKEL H. és FIA cégénél.

Vezérügynök

elsőrangú jól bevezetett életbiztosító-társaság részére kedvező feltételek mellett kerestetik.

Csakis a legjobb társadalmi osztályhoz tartozó, óvadék képes urak terjesszék be ajánlataikat „Biztos jövő“ jelige alatt **MOSSE RUDOLF** hirdetési irodájába, Budapest.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyuviz.

A „Málnási Mária Forrás“
kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izom csuznál.

Kapható:

Geréby Fülöp utódai, — Kontsek Gézánál, minden gyógyszerárban, drogueriában és fűszerkereskedésben.

Kutkezelőség: **BRASSÓ.**

A magyar kir. belügy. Miniszter ur 36890/1902. számú rendeletével a **Málnási Mária Forrás** számára a **gyógyforrás** elnevezést engedélyezte.

A külföldi **Sellers, Gleichberg, Emsi** drágább vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. — Tisztán, telényi borral, tejjel összeöntve iható.